

Warszawa, 21 listopada 2025 r.

PIU 506/2025

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.333.M.2025

Data wpływu 28.XI.25r.

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa

Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze,

Polska Izba Ubezpieczeń, będąca zgodnie z art. 420 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 1526) organizacją ubezpieczeniowego samorządu gospodarczego, w odpowiedzi na pismo z 22 października 2025 roku, znak SPS-III.020.333.6.2025, przedstawia stanowisko w odniesieniu do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o advokaturze.

1. W ocenie Izby należy zrezygnować z dodania do ustawy – Prawo o advokaturze przepisów art. 4 ust. 1aa oraz ust. 1ab. W uzasadnieniu tej opinii należy podnieść, co następuje.

Ten pierwszy przepis, rozciągając pojęcie „świadczenie pomocy prawnej” na działalność polegającą na pośredniczeniu przy zawieraniu umów pomocy prawnej, może wypaczać sens pomocy prawnej świadczonej przez profesjonalnego przedstawiciela zawodu zaufania publicznego, jakim jest zawód adwokata. Przy wykonywaniu takiej działalności nieoczywiste byłoby bowiem, kto byłby klientem adwokata – podmiot poszukujący pomocy prawnej, czy podmiot taką pomoc świadczący. Wydaje się, że co najmniej mogłoby wiązać się to z usankcjonowanym prawnie konfliktem interesów.

Niebezpieczeństwo usankcjonowanego prawnie konfliktu interesów wpisane byłoby także w drugi z tych przepisów, bowiem adwokat - jako nabywca roszczeń, o których mowa w tym przepisie - zainteresowany byłby nabyciem roszczenia za jak najniższą cenę. Tymczasem rolą adwokata winno być jak najlepsze zabezpieczenie interesu klienta, czego - w przekonaniu Izby - nie da się pogodzić nabywaniem roszczenia klienta.

Z całą pewnością oba te przepisy prowadziłyby do nadwyrężenia zaufania do zawodu adwokata.

2. Niezależnie od powyższego za rozwiązanie chybione uważamy zmianę zakresu pojęcia „pomoc prawna” w ustawie – Prawo o advokaturze bez jednoczesnej analogicznej zmiany ustawy o radcach prawnych. Pojęcie to powinno mieć jednakowe znaczenie w obu tych ustawach, skoro aktualny stan rzeczy w tej sprawie (pełna tożsamość dozwolonych adwokatów i radcom prawnym czynności) osiągnięto w wyniku świadomego wieloletniego procesu.

3. Można odnieść wrażenie, że propozycja uzupełnienia ustawy – Prawo o advokaturze o przepisy art. 4 ust. 1aa oraz ust. 1ab zmierza do umożliwienia adwokatom prowadzenia działalności obecnie wykonywanej przez tzw. firmy odszkodowawcze. W tym kontekście nie sposób nie przypomnieć prezentowanego od wielu lat przez PIU poglądu, że w interesie konsumentów słuszne byłoby wprowadzenie do systemu prawnego przepisów regulujących działalność tych podmiotów. Taka konieczność zachodziłaby w szczególności w razie, gdyby do ustawy – Prawo o advokaturze dodano przepisy art. 4 ust. 1aa oraz ust. 1ab, ale nie tylko w takim przypadku. Minimalne wymagania, jakie należy postawić firmom odszkodowawczym i innym podmiotom prowadzącym działalność zbliżoną do ich aktywności, zdaniem Izby kształtują się następująco:
- 1) odszkodowania i zadośćuczynienia powinny być płatne bezpośrednio klientom podmiotów świadczących pomoc prawną, aczkolwiek obowiązek ten nie powinien oczywiście obejmować wynagrodzenia należnego za świadczoną pomoc prawną;
 - 2) wysokość premii za sukces powinna być normatywnie limitowana, zwłaszcza w odniesieniu do premii ustalanych na bazie rent i zadośćuczynień, czyli świadczeń pełniących szczególnie istotną rolę społeczną;
 - 3) pomoc prawna w sprawach dotyczących świadczeń odszkodowawczych z tytułu czynów niedozwolonych oraz wszelkich świadczeń wywodzonych z umów ubezpieczenia powinna być świadczona wyłącznie przez adwokatów i radców prawnych;
 - 4) zbywanie roszczeń z czynów niedozwolonych powinno być zakazane, z wyjątkiem cesji faktycznie poniesionych i udokumentowanych kosztów naprawy szkody.

Przedstawiając powyższe stanowisko, Polska Izba Ubezpieczeń pozostaje do dyspozycji Pana Ministra oraz wyraża swoją gotowość do dodatkowego wsparcia przy wypracowaniu ostatecznego brzmienia projektu nowelizacji ustawy - Prawo o advokaturze.

Z wyrazami szacunku,

Jan Grzegorz Prądyński
Prezes Zarządu
Polska Izba Ubezpieczeń